

Երուզիմ Եւրոպական

Թիի 15

11 ԱՊՐԻԼԻ (30 ՄԱՐՏԻ)

1857

ԲՈՂԱՆԴԱՅԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՅՈՒՐԻՄԻԱՆ Եւրոպական... Եւրոպական... Եւրոպական...

ԱՅՈՒՐԻՄԻԱՆ

ԳԵՂԱՆԴԱՅԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԳԵՂԱՆԴԱՅԻՆՈՒԹՅՈՒՆ Եւրոպական... Եւրոպական... Եւրոպական...

Եւրոպական... Եւրոպական... Եւրոպական...

Եւրոպական... Եւրոպական... Եւրոպական...

Եւրոպական... Եւրոպական... Եւրոպական...

Եւրոպական... Եւրոպական... Եւրոպական...

Եւրոպական... Եւրոպական... Եւրոպական...

Եւրոպական... Եւրոպական... Եւրոպական...

ԳԵՂԱՆԴԱՅԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

Եւրոպական... Եւրոպական... Եւրոպական...

Եւրոպական... Եւրոպական... Եւրոպական...

գաւթը իշխանը 10 ուկի խոտացած է անոր, որն որ առ վայրենի գաղտնի կը բռնէ եւ կամ կը մոռցնէ: Ըստ ասակը հիմայ քուզկ է, ինչու որ անոր բռնութեան առաջին մերձաւոր սրածաւոր զուէն եղար: Գուշ, առանց քու գիտութեանդ զայլուն որոյ պիտի մը բարեցիր, ուստի վարձքն ալ անշուշտ պիտի որ ընդունին:

Գէորգ ապշեցաւ մնաց, ինչու որ տաւոր ոսկի ան ասեկները մեծ բան լսել էր: Ա՛հ, ի՞նչ որ պնդէս եւ ի՞նչ լսաւ, մերս համար կով մը գնելէն ետքը ինծի ալ դէս բաւական ստակ կը մնայ, բայց ես բոլորն ալ մերս կու տամ: Թե որ ստակն առնելու բլլամ, այծը քեզի կը պարզելու և պայտէս քեզի ալ սղոռնակին մը կ'ըլլայ: Թե որ գուշ ելած ըլլայիր, ես այծը քակելի ճամբոս պիտի որ երթայի, ու գալիս այծին հասը ասնելով պիտի որ գալի թէ այծն ու թէ պէս ալ դուցէ պիտի որ վարտուի:

Եւ որքա՛ն աւելցնէր ու ձեռքերն էր կրկնէր վերցոյց ու լսաւ, Աստուծոյ նախախնամութիւնը որ հնեակը ըլլայ: Արեւիկա զգեալ վարձաւորեց, իմ բեռս անոսկ ասնելով համար: Անկեակ իմ աւազներս լսեց, ու ինծի սգնութեան հասաւ աս կարօտութեանս առեւ: Ընտր տատաւածոյն նախախնամութեան շնորհակալ ըլլաւ:

ԿԵ ԶՐԵՆԱԿԻՆ

Ռ Ս Լ Ե Մ

Եւ որքա՛ն աւելցնէր ու ձեռքերն էր կրկնէր վերցոյց ու լսաւ, Աստուծոյ նախախնամութիւնը որ հնեակը ըլլայ: Արեւիկա զգեալ վարձաւորեց, իմ բեռս անոսկ ասնելով համար: Անկեակ իմ աւազներս լսեց, ու ինծի սգնութեան հասաւ աս կարօտութեանս առեւ: Ընտր տատաւածոյն նախախնամութեան շնորհակալ ըլլաւ:

Եւ որքա՛ն աւելցնէր ու ձեռքերն էր կրկնէր վերցոյց ու լսաւ, Աստուծոյ նախախնամութիւնը որ հնեակը ըլլայ: Արեւիկա զգեալ վարձաւորեց, իմ բեռս անոսկ ասնելով համար: Անկեակ իմ աւազներս լսեց, ու ինծի սգնութեան հասաւ աս կարօտութեանս առեւ: Ընտր տատաւածոյն նախախնամութեան շնորհակալ ըլլաւ:

յաւժ է. պէտք է որոյց հրաշագործութեան հաւատալ. (մարգարէից հրաշքները Միւսիկէթ ու որքա՛ն բարեգործութիւն կը կոչուին): Եւ որքա՛ն հետեւողներուն երկինք իսկ չհետեւողներուն դժոխք կը քարոզուի. իսկ անդիս աշխարհքին անցումը այսպէս կը վարդապետուի: Աւետարտական բացատրութեան Մանքերը ու Կարքի խիստ հրեշտակներն պիտի քննուին. ետքէն Աստուծոյ ստեղծ քննութեան պիտի ելան: Ընդհանրապէս թնեմ ինչ որ կը պատահուի. ասանձական դատաստանին ընդհանրականէն զատ ըլլալուն վրայ որոշ չիտառելի: Աւետարտ պիտի լսանին: Դաւաւտանի կշիռը, մարդկանց դժբերքը նշանակող գիրքը ու դժբերքին վրայի մարդ պէս բարակ Միւսիկէթ կամուրջը նիւթապէս կը հաստատուին: Ընդհանրութիւն ու դժոխք տեսնուած՝ բայց յաւիտեան տեսող կը մտածուի ինչպէս նաեւ անոնց բնակիչները: Բարի հեթանոսաց համար ալ վարդապետներն ուսման միջին փնտի կամ կոյտնք մը կը մտածեն, որն որ Բարթէ կամ Ռեմի կը կոչուի: Հաւատարմութիւնը դժոխքի մէջ յաւիտեան լին մնայ, ինչպէս կենդանեաց՝ նոյնպէս եւ մեռելոց համար աղօթքը օգտակար է: Մահահանգի մարդկութեան մասնաւոր զորութիւն մ'ունի թէ հիմա եւ թէ վերջի դատաստանին ասեւր: Ընդհանրութիւն վերջերս շատ երեւոյթներ պիտի տեսնուին. կրօնիկ ինչպէս Տէճալը (նեւ) պիտի գոյ: Եւստի (կոյ) ու Մարտի (Մարտի) պիտի լսանին. նաեւ Մարտիոյ որդին Քիստոս ճշմարիտ՝ պիտի իմանան իմանալուն կրօնին յաղթանակին պիտի ոգնէ:

Մահահանգի հաւատքին պարտականը գրեթէ աս լուսաններն են. որոնց վրայ կրօնիկ հետեւողներն կ'ենան: Եւ որքա՛ն հետեւողներն ալ առեւելքն են: Մարդուս վիճակին վրայ Աստուծոյ խիստ ու անդաւաճի կարգը կը սիրէ. մարդուս բարի կամ չար ընկելու աղաւաղութիւնը այնպէս կը վարդապետուի որ ճակատագրութեան տեղի կու տան: Հարուստ հրեշտակաբանութիւն ու գիւրգիւսութիւն մ'ունին: Հրեշտակաց դատարարութիւն մը կը գնեն. ամենուն վեր Աստուծոյ արժանի կրօնիկը, ետքէն Եւրոպիայ, Գաւրիէ, Միքայէլ, Կարպէլ հրեշտակապետները, ետքէն Բերուէները, ետքէն անոնք որոնք ետեւեւորող երկինքին մէջ զ'Աստուծոյ կը փառաբանեն, ետքէն որոշապէս հրեշտակները, որոնք մարդկանց արդիւններն ու մեղքերը գրեթէ մէջ կը նշանակեն, վերջապէս ան հրեշտակները՝ որոնք իւրաքանչիւր մարդու արուած են: Հաւատարմութիւն 160 հաս պահապան հրեշտակ ունի. եւ նաեւ ամեն բան իր պահապանի ունի: Հրեշտակներն զատ կան ուրիշ ոգիներ ալ որոնք ձին կը կոչուին, եւ այլն:

Միւսիկէթի հաւատքը իր Մահահանգին զատ մարդկային ճոխութիւն կամ հեղինակութիւն մ'ալ կ'ընդունի, որն որ յանուն Աստուծոյ կը սորվցնեն, կը հրամայէ ու կ'արգելէ եւ պայտիս ճոխութիւն ունեցողները խնամ կը կոչուին, ու իսկ ստեղծութեան շատ տարածուած է: Գիտէ՞ք ինչ տեսիլ կ'ընէ: Միւսիկէթ պէտք է որ իմանալ մը ստեղծողութիւն. ասիկա իրաւունք ու իշխանութիւն ունի կրօնական պատարանաց վրայ հսկելու, որին ալ պատիւները ի գործ դնելու. սահմանները պահելու, զոյգ ժողովուրդ, տաւանորդ ժողովուրդ, ապաւաններն ու աւաղակները նուաճելու, ուրիշ որոնք հրաշագործական ուղիքն ու պայտիս վերականգնութիւնը կատարելու եւ այլն: Իմանալ անասնիկ պիտի ըլլայ (Ընկերանց գէղ)՝ նոյնը քրիստոնէական պիտի ըլլայ, բայց հարկաւորութիւն չկայ որ ուղիղ գծով Հաշիմի ընտանիքին կամ Ալիի պատեհներն յառաջ գոյ: Իմանալ ինչպէս պատիւը բացարձակապէս չի պահանջուի որ խնամը արդար, տաւաններն ու անոնք ըլլայ եւ ոչ իր ասանկն ամենէն նշանաւոր անձն ըլլայ: Իմանալ ոչ միւսութիւնը ոչ ալ բանութիւնը իր պաշտօնէն ինչպէս պատահաւ չի կրնար ըլլալ: Հրաշագործական աղօթքը կ'անցնի ինչէն նաեւ շար միջի իմանալ մ'ալ կատարուելու ըլլայ:

Ըստ ասանկը իսկ վարդապետութեանց ինք պիտի տալէն կամ նուիրելէն միւսիկէթի հաւատքը յառաջ կու գայ, որուն հաւատարմութեան հաւատարմութիւն կը կոչէ. անհաւատ կը սեպուի նաեւ անհաւորն որ իւրաքանչեւ պատուէրներուն հակառակն էր չեմունար, որոնց վրայ կը խոսնիր

Գալ անգամ:

Յ Ե Ս Ե Ե Ե Ե

Հեռագրութեան գաղափարը թէպէտ որեւէ մարդէն ելած է ու անկէ արեւմուտը անցած է, բայց արեւմտեան նոր հեռագրութիւնը արեւելքի համար չիմանալու շափ բարակ ու չտեսնելու շափ արագ է: Ըսկէ ունի տասը ասորի յառաջ գուշէ նոր հեռագրութեան վրայ խոսելու եւ նոյնը մեկնելու ջանացած ըլլայինք նե՛ խոսելու մէջ կոկորդը պատուող վարդապետ մը կը սեպուէինք: Բայց հիմա եթէ ձայններն ալ չիլսուիր նե՛ գոնէ ձեւերով կրնանք ինքիներէն լսուիլ: Ստորոգ է արեւմուտը արեւելքին կը մօտենայ կոր. բայց աս շարժումը միայն պատմութեան մէջ աղէկ կը տեսնուի. իսկ ներկային մէջ անպայման կ'երևայ. սակայն արեւուն շարժիլը կամ ժամացուցին ցուցակին շարժիլը չտեսնելովք անշուշտ են իրենք կամ թէ ինչպէս ետքինքն մէջ շարժումը կրնանք նե՛ արգելել՝ ասինքն մէջն ալ կրնանք արգելել: Ինչպէս ուրիշ անգամ բաժնէ՛ արեւմուտը որ շափ ներքուստ կենդանական զորութեամբ կ'աւելանայ՝ նոյնչափ ալ արտաքուստ կենդանական զորութեամբ կ'աւելանայ: արեւմուտին առ ուրաքանչեւ աղօթքութիւնը երկու տեսակ սկիզբ ունի, մէկը նիւթապէս միայն մտաւորապէս. քեր է նշուական ասան: Անդրաւելքն ճոյք չէ. քեր պիտի ըլլան անոր միւսողները՝ թէ որ մօտաւոր յառաջորդ մտածեան անկարող են: Գաղափարն ճոյքն մէջ ալ մըլափները կը հանդիման, որոնց վրայի ըլլալու աղօթքութիւնը պէտք է որ նիւթականն սկըսելը, որպէսզի ետքէն մտաւորականն ալ յաջորդէր նիւթականէն առեւելք արեւմուտին մօտաւոր աղօթքութեան սկսած գործքերը: Զատաւայելք ձեր շահով, կը կանգնեւ իւրաքանչեւ, ասոր թէ ոչ կը յառաջացնեն իմ շահով: Խոսքիսէս շատ չիտաւորելու համար ամեն մարդ կը տեսնէ որ Եւրոպայ՝ որ օր օրուստ վրայ ինչպէս իր վարձապետութեան դաւապանք կ'երկնցնէ. իր դաւապետները կը սփռէ կը տարածէ: Ուստի ինչ չիմացուելու վախով կրնանք ան բանին վրայ խոսիլ՝ որուն գոնէ անունը ընտանի է: Գիտենք որ շատ անգամ պիտի չհասցունենք. կատարեալ իմանալի ըլլալու համար մեզի սովորաբար անկարելի է, հոգա պէտք է որ գիտցնենք Բնագիտութեան կամ Գիտելիքի մէջ վերջն յոգնածներուն ու Հեռագրութեան վրայ խոսող յոգնածին հասած ըլլայ: Բայց խոսքերն ալ բարդութիւն անողաւ լինելու երկարութիւն: Եւ խոսքերն ալ ամբողջ մ'ընելու համար հեռութեան ալ ասանց յիշելու ջանցները:

Հեռագիր կամ Թէլեգրաֆ բուսածը՝ որն որ յունարէն թիլէ Էլեու ու զրաֆօ քէլ բառերէն կազմուած է, ան գործիքը կամ կազմութիւն է որով լուր մը, ծանուցում մը, աղօթարարութիւն մը հեռու տեղեր շուտով կը հասնի: Ապաիս շուտութիւն մը միշտ ամեն մանուկ հարկաւոր բուն մըն է մարդկային ընկերութեան համար. անոր համար հին ճրովացուց, Գունաց ու (հին) Գաղափարաց քով հեռագրութեան եղանակ մը կը գտնենք: ճրովացուց քով պատերազմագետ Լեւոսը կը պատմէ որ նշանադրները որոշ հեռաւորութենէ մը պարզապէս նշաններով իմանցնելու վարձը յաջողած ըլլայ: Նոյնպէս Պողիսիոս կը ստորագրէ պիտիս յունական գիւտ մը որով գիրերը նշաններով կ'իմացուէին: Կետար ու Վեկետար կը յիշեն որ (հին) Գաղափարաց քով տարակերտութեան վրայ զանազան գիրքով հրեշտակներն ու գիրաններ հաստատուելով զանազան լուրեր հեռու տեղեր կը հաղորդէին: ճրովացուց կրկով հեռագրութեան եղանակը միայն գիտելու

